

[Forsvarsministeren.]

verden i dag — af det i historien enestående samarbejde mellem frie demokratier, der ikke har noget angrebsformål, men kun det ene store og meget ophøjede: at bevare freden og at genskabe tryghed og sikkerhed i verden.

Overfor det høje ting vil jeg yderligere gerne allerede nu gøre opmærksom på, at jeg forudser, at den kommandoorganisation for Vesteuropa, der efterhånden vil blive skabt under den øverstkommanderende, og som man for tiden forhandler om, kan komme til at nødvendiggøre visse ændringer i den i fjor i maj måned vedtagne danske forsvarslov, for såvidt angår den øverste ledelse af forsvaret i Danmark, navnlig med henblik på koordineringen af de beføjelser, den danske forsvarschef vil få, set i relation til beføjelserne for den øverstkommanderende for de samlede vesteuropæiske styrker. Imidlertid vil eventuelle ændringer i den danske overkommando bero på den nærmere udformning af kommandoforholdene under den øverstkommanderende for Europa. Først når dette spørgsmål er afklaret, vil muligt nødvendige forslag til ændringer i forsvarsloven derfor kunne forelægges for den høje rigsdag.

Om selve Atlantpagten og den gradvise udbygning af hele systemet, som nu finder sted er der, som jeg tidligere har fremhævet det, senest i oktober i fjor fremsat en række betragtninger fra de forskellige partiers side.

De forskellige etaper, som Atlantpagten organisation forsvarsmæssigt og samarbejds-mæssigt naturligt må gennemløbe, har jo til hensigt at skabe et freds- og sikkerhedspolitisk system, der gør det klart, at krig ikke skal kunne betale sig. Som stillingen er i verden i dag, forudsætter dette, at der tilvejebringes en magtbalance på vor klode, som genskaber en jævnbyrdighed, der muliggør, at internationale problemer, hvorom der er divergens, kan løses gennem forhandling på lige fod og ikke under trusel om ensidig magtanvendelse.

Dette er i virkeligheden verdenspolitikens store paradoks i dag.

Demokratierne, de store såvel som de små, går ikke ind i en oprustning for at åbne en krig eller foranstalte korstog mod andre lande, der foretrækker at leve under andre samfundssystemer end vore, og langt mindre for at skabe en tilstand, der kan give baggrund for aggressioner rundt om i verden. Forholdet er et helt andet. Man søger ganske simpelt og ganske enkelt fra demokratiernes side under den fælles risiko,

overfor hvilken vi alle står, at skabe et fælles forsvar, der skal forebygge krigen og give parterne mulighed for at løse de internationale problemer på forhandlingsbasis. Alle, i hvert fald indenfor de vestdemokratiske kredse, havde naturligvis helst set, at dette kunne være sket på det lave forsvarsberedskabs niveau, men den faktiske udvikling har ikke muliggjort dette; andre har villet det anderledes, og det må den frie verden selvsagt tage til efterretning og drage konsekvensen af.

Derfor er det også en falsk problemstilling, når man fra enkelte sider hævder, at de vestdemokratiske forsvarsbestræbelser i dag skaber en krigsfare. Forholdet er det stik modsatte. Det er tværtimod Vesteuropas hidtidige faktiske ned- eller afrustning, der har ført til en forsvarsmæssig svaghedstilstand, som kan friste en angriber til at lade den kolde krig blive varm. Demokratierne, de store og de små, må være på vagt overfor den problemstilling, vi kendte gennem 1930erne, hvor de vestlige demokratiers ynkværdige svaghed blev grobund for tendenser, ud af hvilke der voksede en udviklingslinie, der via Münchenpolitikken førte os direkte over i den sidste verdenskrig, efter at den daværende centraleuropæiske diktaturstat havde gennemført processen med den stykkevise udslettelse af Tysklands nærmeste små naboer. Dette er det farligste af alle de perspektiver, vi kan komme til at stå overfor.

Den magtpolitiske monopolkoncentration i diktaturets hånd vil altid rumme en latent fare for uro og utryghed, aggression og forviklinger. Denne historiske kendsgerning bør vort slægtled, der har set virkningerne af dette system og i praksis anskuet dets metoder, aldrig glemme. En virkelighedsbetonet freds- og sikkerhedspolitik må hvile på viljen til at forsvare de goder, som demokratierne betragter som umistelige. Derfor er også forudsætningen for Atlantpagten nærmere udformning gennemførelsen af en fælles strategi gennem kollektivt afbalancerede styrker under solidaritetens motto: een for alle og alle for een. Ikke mindst de små og militært svage lande er livsinteresset i, at der tilvejebringes et fællesskab i målsætning og med hensyn til virkemidler indenfor demokratiernes store Internationale. Denne vilje til forsvar og denne solidaritet må give sig udtryk i de forsvarsmæssige genopbygningsplaner, den frie verden stiller op i praksis.

Dette vil intet ændre i det grundlæggende forhold, at det er den danske regering og den danske rigsdag, der nu som før fast-